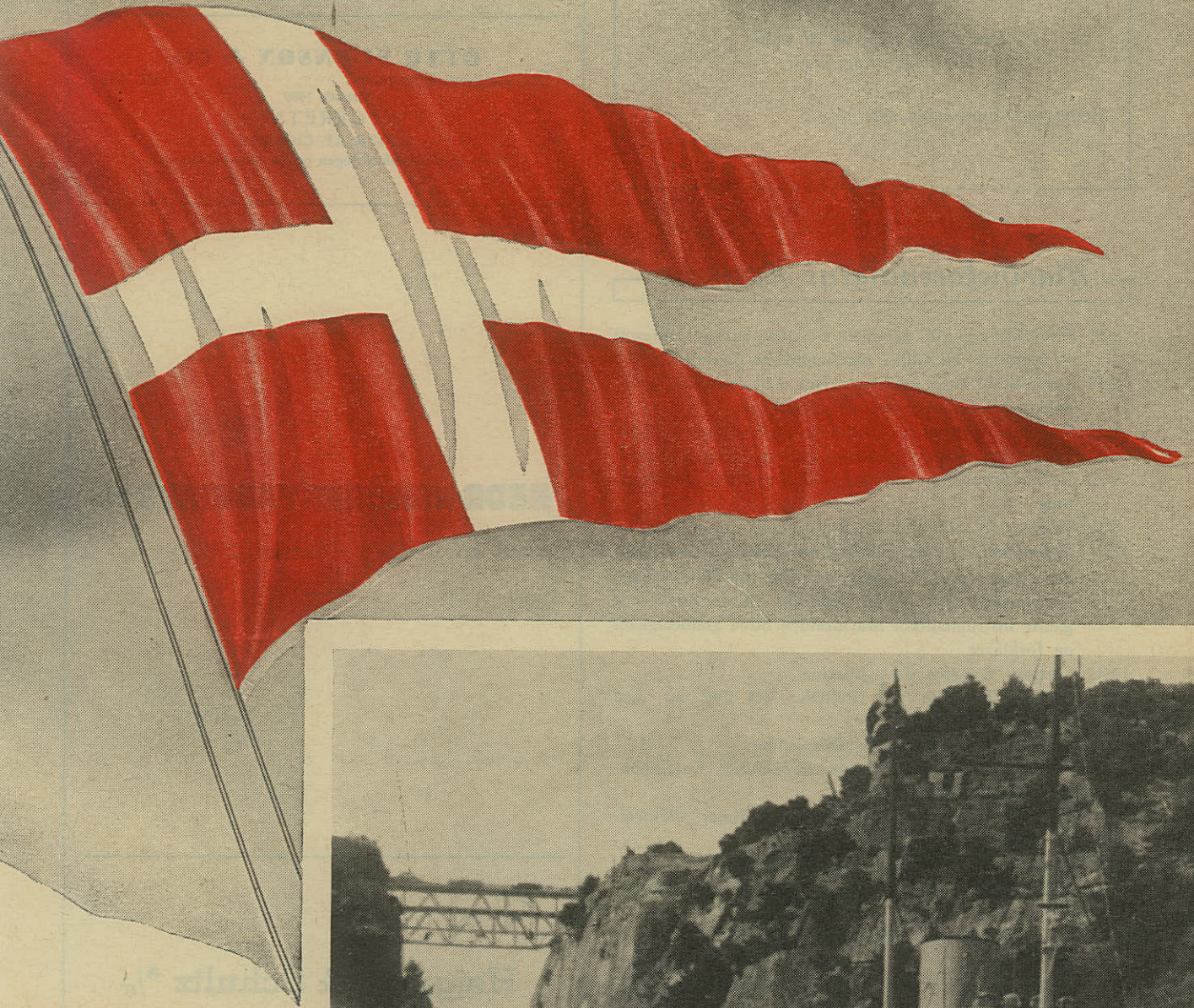
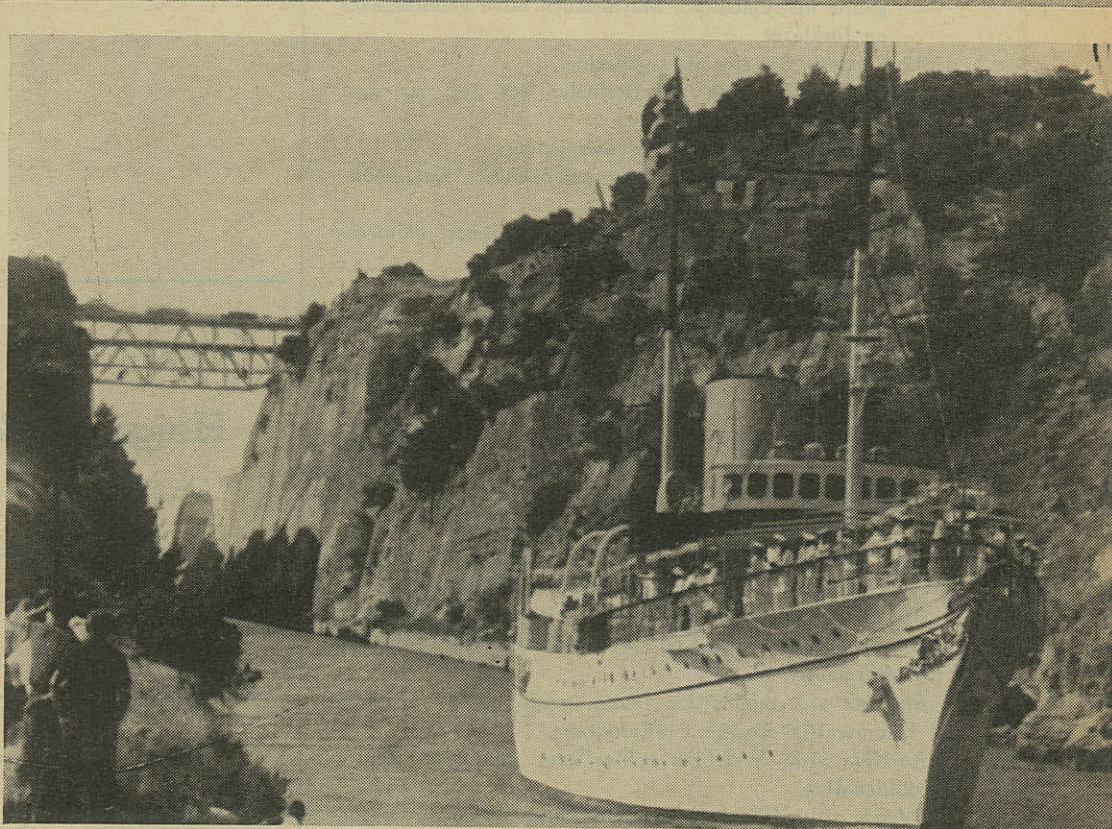

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 4 - Nov.
51. aarg. - 1964

Kongeskibet DANNEBROG staar gennem Korinthkanalen
paa Prinsesse Anne-Maries brudfærd til Grækenland.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Nu er de her igen!

MARINEFORENINGENS SMUKKE GLAS

*Den rigtige julegave til gamle
og unge orlogsgæster*

Benyt bestillingssedlen side 15

Marineforeningens Kalender

- 2/12 *Frederiksberg* afd. afholder sit store aarlige andespil — nærmere vil tilgaa medlemmerne direkte.
- 3/12 *Københavns* afd.s julehyggeaften med damer og gavepakker samt gule ærter og pandekager.
- 3/12 *Glostrup/Taastrup* afd. afholder sin traditionelle julehyggeaften i »Kahytten« med gule ærter og bancospil.
- 8/12 *Marineforeningens Skyttelav København*, Juleskydning.
- 8/12 *Odense* afd. afholder sin traditionelle julespisning.
- 13/1 *Københavns* afd. har planlagt en »manneaften« i Kongens Have med foredrag og film om navigationsinstrumenter før og nu. Samtidig vil de forskellige gamle instrumenter i Marinestuen blive gennemgaaet og forklaret.
- 15/12 *Kongens Lyngby* afd.s Julestue.
- 7/1 *Glostrup/Taastrup* afd. indleder det nye aar med torskegilde i »Kahytten«.
- 9/1 *Kongens Lyngby* afd. Torskespisning.
- 19/1 *Marineforeningens Skyttelav, København*. Korrespondanceskydning.
- 4/2 *Glostrup/Taastrup* afd. afholder ordinær admiral-forsamling i »Kahytten«.
- 15/2 *Kongens Lyngby* afd. Generalforsamling.
- 16/2 *Marineforeningens Skyttelav, København*. Præmieskydning.
- 23/2 *Marineforeningens Skyttelav, København*. Generalforsamling.
- 11/3 *Kongens Lyngby* afd. Medlemsmøde.

Glostrup-Taastrup afd.s Skyttelav fortsætter skydningerne hver mandag kl. 1900—2130 paa Roskildekroen. Der forhandles desuden med Taastrup kommune om evt. at faa lov til at benytte de nye skydebaner paa Parkskolen.

Glostrup/Taastrup afd.s Skyttelav fejrer lørdag den 28/11 sit 10-aars jubilæum med en katteskydning og efterfølgende fest med damer.

Roskilde afd. mødes den første torsdag i hver maaned til kammeratlig samvær i »Kahytten«.

Roskilde afd.s kegleklub spiller hver fredag kl. 1930 i Roskildehallen.

Odense afd. afholder kammeratskabsaften den 2. tirsdag i hver maaned paa restaurant *Trafikken* — i november undtagelsesvis den 3. tirsdag.

Randers afd. skyder den første fredag i hver maaned.

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Nørregade 28 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

HEDE NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Dansk-græsk maritim kontakt i mere end 100 aar

Aaret 1863 var bevæget for baade Grækenland og Danmark, for sidstnævnte land kan dog som et lyspunkt i en mørk og uheldvarslende tid nævnes grækernes valg af en dansk prins til konge.

Den 18-aarige danske prins *Wilhelm* var vokset op under beskedne forhold i det gule Palæ i København og han var den første prins herhjemme, der fik sin uddannelse paa Søcadetakademiet, hvor han var kadet fra 1860—63. Efter at han havde modtaget valget til »Hellenernes Konge« og antaget navnet *Georgius I*, udnævnte *Kong Frederik VII* »sin kære unge Frænde« til admiral i den danske Flaade, og som saadan ankom han i oktober 1863 med den græske orlogsfregat *HELLAS* til Piræus, hvor grækerne modtog ham med stor folkejubil.

Ganske naturligt har der siden været en god maritim kontakt mellem de to lande, men en dansk orlogsmænd havde dog allerede i kong Georgs forgængers tid aflagt besøg i Grækenland.

Blandt de mangeartede opgaver, der paahviler Flaadens skibe paa togt til fremmede lande, for at vise flaget, som det kaldes, hører ogsaa at afholde gudstjeneste og andre kirkelige handlinger for danske i udlandet. Det vil saaledes huskes, at der under *GALATHEAs*¹⁾ jordomsejling i aarene 1950—52 blev afholdt daabshandlinger om bord i skibet, saaledes at børn af udenlandsdanske kunne blive døbt paa dansk højhedsomraade.

Om en saadan gudstjeneste i et dansk orlogsfartøj under dets ophold i Grækenland i 1842 fortæller fru *Christiane Lüth* i sine optegnelser: »Fra Fredensborg til Athen« 1838—43. Fru *Lüth* var datter af forstraad *H. F. G. Fischer* paa Gurre i Nordsjælland. Den 22. september 1838 blev hun i Fredensborg Slotskirke viet til dr. phil. *A. H. F. Lüth*, der netop havde faaet kaldet som sognepræst i Neuenbrook, som laa i marsken i storhertugdømmet Oldenburg i Nordtyskland.

Paa dette tidspunkt regerede den katolske, bayerskfødte Prins *Otto* i Grækenland (født 1815, græsk konge 1832, fordrevet 1862 og død 1867). Han var gift med den lutheranske dronning *Amalie*, datter af Storhertugen af Oldenburg og datterdatter af den fordrevne svenske konge *Gustaf IV Adolf*. I 1839 ansattes pastor *Lüth* som hofpræst og skriftefader for dronning *Amalie*. Fru *Lüths* optegnelser fra aarene i Grækenland giver et interessant tidsbillede og fra et sommerophold i et gammelt kloster uden for Athen i 1842 fortæller hun saaledes:

»...En Dag kom en Herre ridende ud til Klosteret og spurgte efter os. Det var admiral (Kaptajn) *Zahrtnann*²⁾, der var kommet til Piræus med Fregatten *THETIS*³⁾. Det var et meget behageligt Besøg. Han indbød os til paa Søndag at overvære en dansk Gudstjeneste om Bord i Fregatten, og vi tog med Glæde mod Indbydelsen.

... Om Søndagen tog vi vore Børn og vor statelige Pige, Agnese, der var køn og saa godt ud i sin græske Dragt,

¹⁾ Opr. engelsk kanonbaad *LEITH*, senere *S/S FRIENDSHIP*, 1949 købt til dansk marineekspeditionsskib *GALATHEA* (III). Ophugget 1955.

²⁾ Som chef for *THETIS* var den senere viceadmiral *Z.* kaptajn.

³⁾ *THETIS*, bygget paa Nyholm 1840, udgaaet 1864 og ophugget 1871.

med til Piræus. Paa Dækket var der lavet et Alter og dekoreret med Dannebrogflag. Hele det blaaøjede Mandskab blev kommanderet op og Salmemelodierne spillede med Blæseinstrumenter og blev sunget meget godt; Prædiken holdtes af Skibspræsten *Christian Ørsted*⁴⁾. Det hele var meget højtideligt og smukt, og det glædede mig altid at høre en dansk Prædiken og dansk Tale rundt om mig. Bag-efter spiste vi Frokost hos Admiralen, der var en meget behagelig Vært, og sagde, at alt, hvad der var paa Bordet, var fra Danmark, saa nær som nogle Agerhøns og Frugter. Saa besaa vi hele Skibets Indretning og var endogsaa nede i Rummet, hvor vi drak Vand fra Peblingesøen. Brødrene *Hansen*⁵⁾ og *Professor Köppen*⁶⁾ var ogsaa til Stede. Vi lærte flere af Officererne at kende, Kaptajn *Irminger*, der havde været i Audiens hos Majestæterne, sagde, at det var den nysseligste Dronning, han havde set.

Om Eftermiddagen dansede Mandskabet forude ...«

I 1863 modtog den daværende danske Søe-Cadet Prins *Wilhelm*, en søn af den senere kong *Christian IX*, som anført valget til Hellenernes konge, og han skabte straks en intim forbindelse de to lande imellem. Han tog den daværende lieutenant *Ove* baron *Gyldenkrone* med sig som adjutant, men i 1864 rejste denne dog hjem for at deltage i den dansk-tyske krig, men var saa atter i Grækenland fra 1866 til 1868. Fem aar senere traadte han igen i græsk tjeneste og blev som kommandør den første chef for det græske torpedovæsen. Han døde i Paris 1880.

I 1865 kom fregatten *NIELS IUEL*⁷⁾, som det første danske orlogsskib efter den unge konges tiltræden, paa sit Middelhavstogt ogsaa til Piræus. Chef om bord i sit flag-skib fra 9. maj 1864 ved Helgoland var orlogscapitain *E. Suenson*, der som tidligere kadetchef her blev modtaget af sin gamle elev, *Kong Georg I*.

I forrige aarhundrede gik vore skibes middelhavstogter jævnlige til Grækenland og under de forskellige danske orlogsmænds ophold i Piræus' havn var kong *Georg* og dronning *Olga* hyppige gæster om bord; ganske særligt glædede de sig, hvis de kunne fejre jul under dansk orlogsfalg.

Mange gamle orlogsgæster har fortalt eller skrevet om disse kongelige besøg om bord, og forfatteren og søoffice-ren, *Walther Christmas* har i sine erindringer beskrevet, hvorledes han og en kammerat blandt de frivillige lærlin-

⁴⁾ *Christian Madsen Ørsted*. f. 1814 i Rudkøbing, cand. theol. 1840, skibspræst 1841, præst i Hasle 1845, senere paa Langeland, afsked 1884. Orlogspræsten om bord i det danske kadetskib *ÆGIR*, der sammen med minstrygeren *EGERNESUND* og *AARØSUND* eskorterede kongeskibet *DANNEBROG* til Grækenland i 1964 bar ligeledes navnet *Ørsted*.

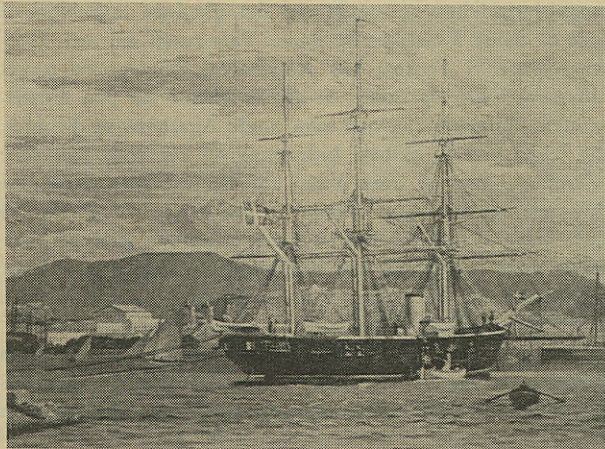
⁵⁾ De danske arkitekter *Hans Christian Hansen* og *Theophilus Hansen* studerede paa den tid i Grækenland.

⁶⁾ Halvbroder til lensgrevinde *Danner*. Græsk videnskabsmand, Kong Georgs lærer i græsk, død som Kongens Haandbibliotekar i Athen.

⁷⁾ Bygget paa Nyholm 1855 (søsterskib til *SJÆLLAND* og *JYLLAND*) Depl. 1934 ts. 900 HK engelsk maskineri 9 knob. 1864 42 kanoner af forsk. kaliber — udgaaet af flaaen 1879, kaserneskib i 1888. Gallionsfigur paa Ndr. Takkelloftsbygningens sydgavl paa Frederiksholm.

ge fra korvetten DAGMAR⁸⁾ i 1875 blev inviteret til et næsten 3 ugers ophold paa kongeslottet i Athen, som kongefamiliens private gæster. Der berettes i disse erindringer meget levende om, hvor frit og dejligt de to drenge deltog i kongefamiliens daglige liv. De var saaledes med paa en udflugt til det den gang vanskelig tilgængelige, nybyggede sommerslot *Tatoi*, der var beliggende i et uvejsomt terræn. Det var opført som en miniaturegengivelse af dronning *Olgas* barndomshjem i Rusland — i dag den nuværende græske kongefamilies daglige residens.

Skruekorvetten DAGMAR i Piræus havn 1878.
Maleri af Vilh. Arnesen i Søofficers-Foreningen.

For at udsmykke dette lille slot med minder fra sit fædreland sendte kong *Georg* den græske maler *Altamuros* til Danmark for at male forskellige danske, fortrinsvis maritime motiver.

Under dette ophold gjorde *Altamuros* ogsaa nogle togter med danske orlogsskibe. *Christmas* fortæller saaledes, at maleren i 1878 var ude med fregatten JYLLAND som eksercerskib; der gik han populært under navnet *Grækersen*. Fra hans haand ejer Søofficers-Foreningen i København en lille karakteristisk akvarel af det den gang nye panserbatteri ODIN (1872—1912) i frisk vejr med eskadrechefen, admiral *Sommers* flag paa fortoppen.

Altamuros har ogsaa heroppe efterladt sig et andet lille maleri, som ved første blik kan lede tanken hen paa hvalfangst: Man ser en svær vandsøjle rejse sig tæt ved et rofartøj med dansk orlogsflag, og fra vandsøjlen rækker en svær stang eller bom ind over robaaden. Det er vistnok den eneste gengivelse, vi har, af en stangtorpedosprængning. Stangtorpedoen, hvormed man omkring 1870 armerede rotorpedobaade, var forgængeren for den i dag benyttede selvbevægelige torpedo.

Det skal her lige indføjes, at *Walter Christmas* i 1888 atter gensaa Piræus og Athen, idet han som premierløjtnant var udkommanderet med skrueskonnerten ST. THOMAS,⁹⁾ et smukt, hvidmalet 3-mastet skib med 2 gule skor-

⁸⁾ Bygget paa Nyholm af træ 1861, skiftende armering, 500 HK maskineri fra Baumgarten & Burmeister, i mange aar benyttet som kadetskib. Udgaet og ophugget 1901. Gallionsfiguren, der forestiller Dr. Dagmar og er tegnet af prof. Dahlerup og udført af billedskærer Bjørn, er i dag opstillet paa Holmen, W. for Søofficersskolen.

⁹⁾ Bygget paa Nyholm af træ 1871, depl. 1700, maskineri fra B. & W. paa 1800 HK., skiftende armering. Oprindeligt forsynet med pansret klædning, som dog af stabilitetshensyn blev fjernet, men skibet bar siden øgenavnet »Den skrællede Vandmelon«. Udgaet og ophugget 1907.

stene, som med sit yachtudre var velegnet til at repræsentere Danmark og den danske orlogsflaade ved festlighederne i Grækenland i anledning af kong *Georgs* 25-aars regeringsjubilæum.

Som bekendt blev kong *Georgs* næstældste søn, prins *Georg* (1869—1957) uddannet paa den danske søofficersskole. I 1889 blev han udnævnt til sekondløjtnant, men vendte samme aar tilbage til Grækenland som dansk vice-admiral. Prinsen bevarede stadig en intim forbindelse med Danmark og det danske kongehus, hvor onklen, den jævnaldrende prins *Valdemar* — ogsaa søofficer — var hans nære ven.

Prins *Georgs* høje karakteristiske skikkelse vil huskes af mange københavnere; han var ejer af flere ejendomme i Danmark, bl. a. en villa ved Bernstorffsparken og Gurrehus i Nordsjælland; ved sin død i 1957 var han dansk admiral. Da han i sin tid udtraadte af den danske Marine, skænkede han til Søofficers-Foreningen, som havde udnævnt ham til æresmedlem, en stor særpræget punchebowl i hamret sølv i form af et kæmpemæssigt fartøjsøsekar. Fra bowlens indvielse er bevaret et eksemplar af den her til forfattede punchesang, og den gamle bowl er stadig i brug.

Under prins *Georgs* virke omkring aarhundredskiftet som generalguvernør paa den græske ø Kreta, som fra 1898 til 1912 af stormagterne var garanteret en selvstændighedsstatus, var den i fjor afdøde danske søofficer, orlogskaptajn *Christiern A. Broberg*, der i mange aar nød sit otium paa den idylliske Christiansø, ansat som havnekaptajn i Suda bugt og chef for havnevæsenet paa Kreta.

Kong *Georg* bevarede for sig og sine efterkommere titlen *Prins til Danmark*, hvorfor hans barnebarn, hertugen af Edinburgh, som prins *Philip* af Grækenland ogsaa førte denne titel, og i hans nuværende personlige flag eller standarts komposition spores den britiske dronnings gemals danske afstamning.

Hele opbygningen af hertugens personlige flag er nemlig baseret paa prins *Philips* græsk/danske afstamning, hans sømandsgerning, hans tilknytning til Storbritanniens kongehus og hans titel som skotsk hertug.

Imidlertid kan den indledningsvis berørte over 100-aarige maritime kontakt mellem Danmark og Grækenland ikke alene henføres til kongelige »Sømandsprinser«, men ogsaa til den danske søofficersuddannelse i almindelighed. I 1847 modtog man saaledes fra Grækenland en forespørgsel om 3 græske kadetter kunne faa adgang til uddannelse paa vort daværende Søkadetakademi — at planen ikke kom til udførelse skyldes vel nok udbruddet af den 1. slesvigske krig aaret efter, men i sin oprindelse rummede den en udenlandsk anerkendelse af danske søofficerers uddannelse og gerning. Gennem dolk og bandoler fra den danske kadetuniform spores denne ogsaa i den græske kadetuniform.

Naar vi nu derfor i den seneste tid har hørt, læst og set saa meget om forbindelsen mellem det græske og danske kongehus, er det værd at bemærke, at begge de to monarker, afdøde kong *Paul* og kong *Frederik*, som søofficersuddannede mødtes ogsaa i denne fælles interesse.

G. Honnens de Lichtenberg.

Korinthkanalen, bygget 1893, har en bredde paa 80 m og en dybde paa 7 m, den gennemskærer den 6 km lange korinthiske tange.

Rejsen til Grækenland blev kongeskibets første Middelhavstogt, hidtil har togterne til Grønland været de længste og DANNEBROG har tidligere udelukkende bevæget sig i de nordligere farvande (N. for Themsens munding).

GLIMT FRA SØVÆRNET

Af orlogskaptajn J. Bilde Jensen.

I januar købtes passagermotorskibet HAMMERSHUS for 4,5 millioner kr. af Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866. Skibet, der indgik i flaadens tal under det gode gamle kendte navn HENRIK GERNER er nu ombygget for 6 millioner kr. og højeste medio september kommando som depotskib for U-baadene. Skibets første chef er orlogskaptajn S. A. Piil. Foruden til skibets egen besætning er der indrettet beboelses- og opholdsrum for 4 U-baadsbesætninger, ca. 230 mand. Skibet er i første omgang ikke udstyret med nogen armering. Et nybygget skib til formalet anslaas at ville have kostet ca. 30 millioner kr.

ÆGIR, der gennem flere aar foruden at skulle løse mange andre opgaver, ogsaa har været depotskib for U-baadene, kan efter HENRIK GERNERs tilkomst nu mere hellige sig tjenesten som skoleskib for befalingsmandslever.

Den 18/12 1963 og 15/5 1964 indgik 2 bevogtningsfartøjer NEPTUN og RAN af den saakaldte DAPHNE-klasse i flaadens. Der raades nu over 7 enheder af denne til bevogtning m. m. saa velegnede skibstype.

Endelig indgik i juni den sidste af de 4 nye minelæggere, nemlig SJÆLLAND i flaadens tal.

Disse minelæggere FALSTER, FYEN, MØEN, SJÆLLAND bevirker en væsentlig forøgelse af Søværnets muligheder for at løse sine krigsopgaver. Skibene er byggede paa civile danske værfter sammen med endnu et skib af samme type til den tyrkiske flaaede. Dette skib NUSRET ligger, medens dette skrives, paa Holmen for afsluttende prøver. Det er ikke nogen hverdagsbegivenhed at se et tyrkisk orlogsskib paa de nordiske breddegrader, og et blik paa de tyrkiske orlogsgaster giver ogsaa indtryk af, at de længes mod det mildere klima i Middelhavet.

Medio oktober er der tilgaaet en ny U-baad SPRINGEREN, hvorefter der raades over 4 skibe af denne type.

Efter tilkomsten af bl. a. ovennævnte skibe, er man naaet et stykke i retning af at have de minimumsstyrker, som forsvarsloven fastsætter, nemlig:

- 8 større enheder,
- 18 motortorpedo-, motorkanon- eller motorraketaade,
- 6 undervandsbaade,
- 8 minelæggere
- 12 minestrygere
- 9 bevogtningsfartøjer samt skibe og andet materiel til særlige formaal.

For at naa op paa de nævnte antal enheder skal der tilgaa Søværnet yderligere:

2 undervandsbaade, der formentlig vil blive af en ny tysk type,

8 gasturbinedrevne motortorpedobaade, hvoraf 2 er bygget i England og forventes klar i nær fremtid, medens 4 er under bygning paa Orlogsværftet. Disse MTB'er, der faar navnene SØLØVEN, SØRIDDEREN, SØBJØRNEN, SØHESTEN, SØHUNDEN og SØLØVEN, paaregnes at faa en topfart paa ca. 50 knob. Bygningen af de 2 sidste enheder af denne type staar endnu hen i det uvisse, og ligeledes af de 8 store enheder, der vil blive af fregatstørrelse.

Der er foreløbig bevilget penge til 2 fregatter, der skal bygges paa Helsingør Skibsværft og forventes leveret om et par aar. Disse faar navnene PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE og vil koste ca. 75 mill. kr. pr. stk. Udover navnene og at hovedarmeringen bliver artilleri,

vil de 2 nye fregatter ikke faa meget til fælles med tidligere skibe af samme navne.

Naar man kommer saa langt, at byggeprogrammerne er slut, vil der være ofret 490 mill. kr. paa bygning af skibe til Flaaden. Af disse har Danmark selv betalt de 340 mill. kr. Skulle man tage skridtet fuldt ud og opfylde lovens rammer, vil det i første omgang koste yderligere ca. 600 mill. kr. til 6 fregatter. Disse ville vel nok være blevet bygget snart, hvis det amerikanske vaabenhjælpeprogram ikke var blevet stoppet. Nu kan man kun haabe paa, at de bliver bygget inden for en overskuelig fremtid.

De mange nyanskaffelser har medført langt bedre forhold i Søværnet. Hele aanden er blevet paavirket i positiv retning, idet det altid er opmuntrende at arbejde med nyt og moderne materiel.

Patruljebaaden HUITFELT er udgaaet af flaadens tal. Den er ikke blevet ophugget, men henlagt paa Holmen i København, hvor den i den kommende tid vil blive »kani-baliseret«, idet man vil bruge dele fra den til at reparere søsterskibet WILLEMOES.

Søværnets specialister har gennemgaaet HUITFELT og beregnet, at det ville koste mellem 4 og 6 mill. kr. at bringe skibet i virkelig god stand. Man har ikke ment det rimeligt at ofre det store beløb paa det ret gamle skib. I stedet har man besluttet at bruge saa meget som muligt til at holde søsterskibet i flaadens tal saa længe som muligt.

HUITFELT og WILLEMOES højste begge kommando i 1947. De er bygget paa Orlogsværftet — og er vel nok nogle af de skibe i det danske Søværn, der har haft den længste byggetid, de er kun overgaaet af artilleriskibet NIELS IUUEL, hvis køl blev strakt i 1914, men som først blev færdigbygget i 1923.

Sagen er, at de første forberedelser til de to patruljebaade blev gjort i 1939. Da Danmark blev besat 9. april 1940 var bygningen netop begyndt, men da man saa besættelsesmagtens interesse for skibene, lod man arbejdet forsinke saa meget, at de to skibe kun nærmede sig deres færdiggørelse med fabelagtig langsomhed i tiden indtil 29. august 1943. Efter den tid gik byggeriet helt i staa. Først efter befrielsen kom der gang i arbejdet — og i 1947 blev de to skibe taget i brug.

De er bygget som kystjagere, men da de efterhaanden paa grund af alder blev noget langsommere og betegnelsen jager ikke rigtigt passede, blev de for nogle aar siden »nedklassificeret« til patruljebaade.

Ogsaa deres navngivning tog tid, først var det planlagt, at de skulle bære navnene AARHUS og AALBORG, men det blev snart ændret til NAJADEN og NYMFEN, gamle kendte navne i vor Orlogsflaade, men enden paa legen blev, at de to jagere fik navne efter 2 af vore kendteste søhelte.

Den 24. juli afholdtes i Fredericia det aarlige nordiske kadetstævne, hvor kadetter fra Norge, Sverige og Danmark mødtes for at prøve kræfter paa atletikkens og den frie idræts omraade.

30 af Søværnets skibe er adopteret af den ene eller anden danske by. Denne bevægelse til fremme af samhørigheden mellem Søværnet og det civile samfund fortsætter i den nærmeste tid med tre nye adopteringer.

Forleden anløb inspektionsskibet INGOLF Svendborg for at blive adopteret, om kort tid bliver den ny minelægger

FALSTER adopteret af Nakskov, og senere bliver inspektionsskibet HVIDBJØRNEN adopteret af Julianehaab.

Som bekendt er landet ifølge forsvarsloven af 1960 og deraf følgende love inddelt i 7 marinedistrikter.

Af disse er fra april i aar *Store Bælts-* og *Lille Bælts* Marinedistrikter slaaet sammen til *Store Bælts* Marinedistrikt med kommandostation i Korsør og *Sundets-* og *Stevns* Marinedistrikter er paa tilsvarende maade organiseret i et Marinedistrikt benævnt *Sundets* Marinedistrikt med kommandostation paa Stevnsfort. Det har dog her været nødvendigt at bibeholde en forbindelsesofficer i København.

Søminevæsenets mangeaarige chef, kommandør *U. Hertz*, har naaet den ubønhørlige aldersgrænse og er blevet afløst af kommandør *O. A. Schultze* 1/10 i aar.

Den festlige gallauniform med tradition langt tilbage i vor orlogsflaades historie er fremtidig kun pligtig uniform for personel af admiralsgraderne samt for H. M. Kongens jagtkaptajn og adjudanter. Uniformen maa dog stadig bæres af de, der har den, og af de, der ønsker at anskaffe den helt for egen regning. Dette vil sikkert i praksis medføre at denne paaklædning fremover vil ses endnu sjældnere end tilfældet har været de senere aar.

40 drenge i alderen 9—13 aar udvalgt af skolemyndighederne, har været paa ferieophold af 1 til 2 ugers varighed paa forskellige af Søværnets landetablissemeter. Udgifterne til opholdet er betalt af tjenestestedernes faste personel. Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har medvirket til at saadanne ferieophold kunne gennemføres.

Maritim erindringsliste

Orlogsmuseets udstilling i Nikolaj kirkebygning paa Nikolaj plads, Kbh. K. (lige ved Strøget og Amagertorv), aaben daglig kl. 13—16.

Nyboders Mindestuer, Skt. Paulsgade 20 i Nyboder, aabent hver søndag kl. 14—16.

Burmeister og Wains museum, Strandgade 4, Kbh. K. (lige ved Knippelsbro) aaben alle hverdage kl. 10—13 samt den første søndag i hver maaned fra kl. 0900—1200.

Tordenskiolds Gaard, naboejendommen til *B. & W.* Museet i Strandgade paa Christianshavn.

Post- og Telegrafmuseet, Vesterbrogade 59, Kbh. V. (mange skibsmodeller vedr. færger m. v.) aaben hver søndag kl. 12—14.

Fiskerimuseet, Nørregade 7 B. Mellembygningen, aabent hver onsdag og lørdag fra kl. 13—15.

Holmens kirkes kapel (Tordenskiold og Niels Iuels kister m. m.) aaben daglig kl. 09—12, maj—sept. 09—15.

Tøjhusmuseet, Tøjhusgade 9, søndag kl. 10—16, hverdage undtagen mandage kl. 13—16.

Mindelunden i Ryvangen, indgang fra Tuborgvej (buslinie nr. 21) aaben daglig fra kl. 10 og til: i jan. og dec. kl. 16, i febr. og nov. kl. 17, i marts og okt. kl. 18, i apr. og sept. kl. 19, i maj og aug. kl. 20 og i juni og juli kl. 21.

Københavns afd.s Marinestue, Cafeen i Kongens have, Kronprinsessegade 13, København K.

Frederiksberg afd.s Marinestue i Lindekroen, Roskildevej 35, Kbhvn. F.

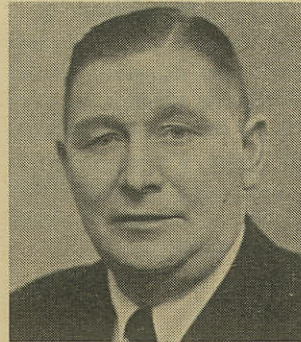
Kongens Lyngby afd.s Marinestue, »Lottenborg«, Lottenborgvej 14, Lyngby (bus nr. 23).

Dragør Museum har en god søfartsafdeling, og der er en nydelig Marinestue skraat over for museet.

Fra Hovedbestyrelsen

Ved den dansk/norske søhelt, viceadmiral *Peter Tordenskiolds* sarkofag i Holmens Kirkes kapel nedlagde Marineforeningens landssekretær paa Tordenskiolds fødselsdag den 28/10 en krans fra Marineforening.

Samme dag lagde den norske ambassadør i Danmark *Hersleb Vogt* en krans fra det norske Sjøforsvar, og som sædvanlig mødte »Tordenskiold-klassen« fra *Kreb's* skole. Drengene blev vist om i kirke og kapel og samledes omkring søhelten sarkofag, hvor de sang og lagde en blomsterbuket.

Naar »*Store Knud Schröder* møder i Marineforeningens Hovedbestyrelse er der altid vægt bag hans ord og indlæg. Det er en personlighed alle lytter til. Gennem mange aar har *Knud Schröder* repræsenteret den sydlige del af den jyske vestkyst, nuv. Distrikt IX, og ydet et stort arbejde her. Ikke mindst hans ind-

sats for Marineforeningens Mærkater er legendarisk og forbilledlig; blot mange i denne sag havde gjort som han. Den 12/9 fyldte han 60 aar — og kommer lykønskningen her vel sent, saa er den lige varmfølt — og han blev heller ikke glemt paa dagen.

Marineforeningens Hovedbestyrelse kan i dette efteraar mønstre endnu en 60-aarig. *Hans Pedersen* fra Frederiksværk — og saa »Marstal« kaldet — fylder 60 d. 5/12. Sikkert og støt har han gjort et stort arbejde for Marineforeningen. I Hundested afd. 1936, i Frederiksværk afd. i 1944 og afdelingsformand her 1952, medlem af Hovedbestyrelsen, Distrikt I, i 1963. Alle ved, at Marineforeningen er hans hjertebar, og vi sender ham en lykønskning paa dagen, for vi kan li' ham — og en bedre fødselsdagsgave end genrejsningen af Hundested afd. kunne han ikke have faaet.

Hovedbestyrelsens næstældste medlem, købmand *Th. Skaaning*, formand for Ringkøbing afd., fylder 3/1 1965 70 aar. Som repræsentant for det gamle Distrikt VIII, nu Distrikt XI har *Skaaning* siden 1951, da han indtraadte i Marineforeningens Hovedbestyrelse, paa udmærket maade repræsenteret Jylland NW., ligesom han

paa forbilledlig maade gennem en lang aarrække har arbejdet med sin kongstanke: distriktsmøder og dermed den nu gennemførte distriktsordning.

Ved Marineforeningens 50-aars jubilæum i fjor blev *Skaaning* udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Den 16/8 fyldte *Søfartens Bibliotek* i København 25 aar. Ved en reception i denne anledning var Marineforeningen repræsenteret ved sin formand, kommandørkaptajn *K. Hertz* og hovedkassereren, orlogskaptajn *Janus Sørensen*, der som Marineforeningens bidrag til bibliotekets jubilæumsfond overrakte en gave paa kr. 100,—.

Den 1/10 fejrede det kendte søfartstidsskrift *VIKINGEN* sit 40 aars jubilæum samtidig med at dets »Lillebro'r«, *SEJL OG MOTOR* rundede de 25 aar.

Marineforeningen sendte en lykønskning, ligesom *UNDER DANNEBROG*s redaktør gav møde ved fødselsdagsreceptionen for at udtrykke Marineforeningens bedste ønsker for fremtiden og takke for godt og udbytterigt samarbejde.

Marineforeningens daværende formand, *KD de Lichtenberg*, overrækker gaven til jollebygnings-hobby-byggearbejdet paa Søværnets Sergentskole til chefen *KK Rømeling*, til venstres *Frederiksberg afd.s* formand, *Worm Petersen*.

Paa grund af pladmangel maatte dette billede udgaa af sidste nr., det bør dog med, da det viser den afgangende formand i en af sine sidste funktioner.

Soldatens og Orlogsgastens Fond,

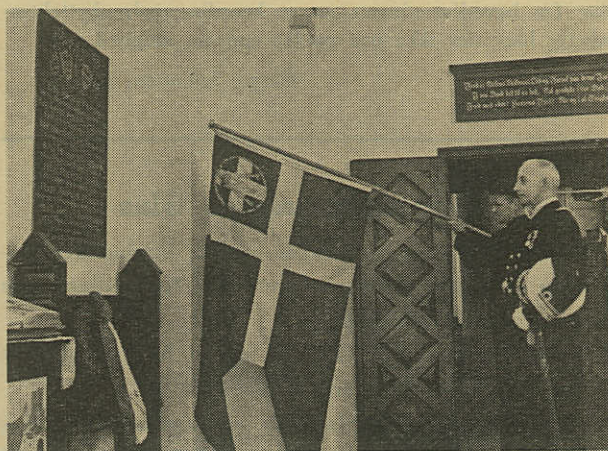
i hvis hovedkomité Marineforeningen paa samme maade som *Danske Soldaterforeningers Landsraad* og de samvirkende *Forsvarsbroderselskaber*, er repræsenteret ved 3 medlemmer, har afholdt aarsmøde 22/10.

I beretningen oplystes, at der er en formue paa kr. 123.612,19 kr., og at der siden 1950 er ydet 136 laan til et samlet beløb paa kr. 86.000,—. I 1963 var til sportspræmier ved idrætsstævner for værnepligtige medgaaet 1047 kr. og til gaver til værnepligtige, der søgte at dygtiggøre sig 504 kr.

Hundested afd. genopstaaet

Siden Hundested afd. for aar tilbage gik i dvale, har der fra mange sider været arbejdet paa at faa den i gang igen. Fra afd.s gamle ledelses side var der ingen mulighed for genoptagelse af arbejdet. Imidlertid fandt distriktsrepræsentanten i maskinchef *Ib Hulten* manden, der sagde ja til at vove forsøget, og han fik tilmed støtte fra *Frederiksværk afd.s* tidl. kasserer, der var flyttet til Hundested. *Hulten* og *Dahl* gik i gang med at opspore interesserede emner, gennem de gamle bøger fandt man ogsaa ud af de tidligere medlemmer. Den 24/9 blev der kaldt til stiftende, eller rettere reorganiserende generalforsamling. Af 32 mulige mødte 26 mand, hvad der maa tages som et godt varsel for genoplivelse af den i 1918 stiftede Hundested afd. Maskinmester *Hulten* bød velkommen og *Andreasen*, formanden for *Hillerød afd.*, valgtes til dirigent. Medlem af Hovedbestyrelsen, *Hans Pedersen* gav derefter orienterende oplysninger om Marineforeningen som helhed og distriktet og afdelingerne i særdeleshed samt besvarede en række livlige spørgsmaal. *Hulten* valgtes til formand for en ny bestyrelse, som ville søge at tilrettelægge arbejdet til en kommende generalforsamling i februar. Fra alle sider gratuleres til reorganisationen.

H. P.

Fra højtideligheden ved veteranmindetaflen i Søborg kirke 9/5. Til højre chefen for Flaadestation København, kontre-admiral *H. J. Bahnsen*, i midten *Gilleleje afd.s* flag.

Tegninger af fregatten JYLLAND

Fra gammel tid har Marineforeningen paa hovedkontoret haft et parti tegninger af fregatten *JYLLAND*, meget smukt og nøjagtig udført af modelerer *Werge* ved *Holmens modelværksted*.

For at faa dette parti realiseret vil Marineforeningens medlemmer nu kunne købe saadanne tegninger til en pris af kun 6 kr. — en del af det indkomne gaar til fregatten *JYLLAND*s bevarelse, og for at opmuntre salget vil der til de 50 første bestillinger gratis medfølge et smukt maritimt farvebillede (forskellige).

Tegning og billeder vil udmærket kunne benyttes til udsmykning i Marinestuerne, i nogle af de ældste findes denne *JYLLAND*s-tegning, men ogsaa som julegave til særlig skibsinteresserede vil de kunne benyttes.

Hovedkontoret modtager bestillinger à kr. 6,- pr. stk. — og som nævnt følger der en tillægsgevinst med til de første 50 bestillinger.

Landsskyttestævnet 1964

Kongens Lyngby afd.s Skyttelav var vært ved aarets landsskyttestævne, der fandt sted søndag den 6/9 paa Lyngby stadion. 8 skyttelav fra hele landet mødtes søndag morgen kl. 8 for at skyde om, hvem der havde det bedste hold og den bedste skytte.

Formanden for Lyngby afd.s skyttelav, *Frederik Martin*, bød gæsterne og de ca. 75 skytter velkommen til landsskyttestævnet og erklærede stævnet for aabnet. Derefter gik det skud paa skud, indtil alle havde gjort deres pligt.

Efter skydningen samledes man ved 13-tiden om frokostbordet paa restaurant »Lottenborg«. Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *Kai Hertz* meddelte resultatet af skydningen og uddelte de mange præmier.

Kalundborg vandt holdkonkurrencen med 461 p., og denne afd. havde ogsaa landsskytten, *Knud Petersen*, 97 p. Derefter kom København, 452 p. og bedste skytte *Ove Petersen*, 94 p. Kerteminde 444 p., b. s. *Ove Hansen*, 93 p. Randers 443 p., b. s. *Ejvind Jensen*, 92 p. Kgs. Lyngby, 443 p., b. s. *Per Bendixen*, 90 p. Aarhus, 440 p., b. s. *A. Amdisen*, 95 p. Odense, 431 p., b. s. *P. G. Christensen*, 91 p. Glostrup 407 p., b. s. *Harald Jensen*, 89 p.

Paa skyttelavsmødet efter frokosten blev det vedtaget, at Kalundborg skal afholde landsskyttestævnet i 1965. Et forslag fra hovedforeningen om et koordinerende skyttelavsudvalg blev der ikke paa mødet opnaaet enighed om.

Helge Johansen, sekretær.

Marineforeningens Glas

Nu kan der atter bestilles de smukke Marineforeningsglas og dermed er et længe næret ønske fra medlemmerne omsider gaet i opfyldelse.

Hovedbestyrelsen har vedtaget kun at føre eet glas, et øl- og whiskyglas til en pris af ialt kr. 7,75.

Det smukke glas skal dels glæde vore medlemmer til eget brug, men det er ogsaa meget anvendeligt som gave til gode venner, som man vil glæde med en virkelig smuk og nyttig gave — Ved jubilæer, fødsels- og andre mærkedage vil det ogsaa være en virkelig god og kærkommen gave — og det er nu ordnet saa praktisk, at glassene leveres i æsker med antal efter ønske, se omstaaende bestillingsseddel.

Marineforeningens glas

... aarets julegave

Tilgang af nye medlemmer juli kvartal 1964

Aarhus 2, Birkerød 2, Esbjerg 14, Fanø 1, Fredericia 1, Frederikssund 1, Frederiksværk 1, Gentofte 1, Gilleleje 1, Glostrup 4, Grenaa 4, Haslev 2, Helsingør 7, Hirtshals 11, Hjørring 1, Kerteminde 2, Kolding 2, København 1, Køge 2, Lemvig 3, Maribo 2, Nykøbing Sj. 4, Næstved 2, Ringkøbing 1, Roskilde 1, Samsø 4, Skive 1, Struer 1, Svendborg 1, USA 1, ialt 81 medlemmer.

Samtidig er udmeldt 85 medlemmer.

Distriktsudflugt

Distrikt Sjælland Nord havde 6/9 arrangeret en udflugt til Sverige med besøg hos *Flottans Män* i Ängelholm, blandt de 60 deltagere saas repræsentanter for 6 afdelinger: Birkerød, Fredensborg, Frederiksværk, Helsingør, Hillerød og Hornbæk. Broderfolkets »Flottister« med ordførende *N. E. Nordkvist* i spidsen havde tilrettelagt dagen paa bedste maade, ikke mindst besøget i marinestuen, een af de faa, der findes i Sverige, gjorde stor lykke. Det var virkelig en fin og særdeles vellykket fællestur.

Fra distrikt Nordsjællands besøg i Halmstad.
Danske Marineforenings-afdelingsformænd foran Flottans
Mäns Marinstuga.

Distriktsmøde i Marineforeningens Distrikt X

Ved distriktsmødet i Herning den 18/10 var mødt repræsentanter for afdelingerne i Aarhus, Herning, Randers, Silkeborg og Viborg, af de udeblevne afd. havde ingen sendt afbud.

Herning afd.s formand, *Willh. Nielsen*, som paa udmærket maade havde tilrettelagt mødet, valgtes ogsaa til dettes ordstyrer. Medlem af Hovedbestyrelsen, *Bøgh-Sørensen*, Silkeborg refererede sin deltagelse i forretningsudvalgets konstituerende møde, han bragte en hilsen fra Marineforeningens nye formand, der i sin lille programtale havde udtalt, at Marineforeningens kurs maatte være uændret, men muligt skulle den rettes lidt ind. bl. a. med hensyn til medlemstal, bedre økonomi og bedre kontakt mellem afdelingerne og hovedbestyrelsen.

Beklageligvis havde resultaterne her endnu ikke været mærkbare.

Bøgh-Sørensen gav forskellige oplysninger, dels om den manglende kontingentindbetaling, uafregnede Mærkater, samt om annoncetegning i medlemsbladet fra værtsafd. for det kommende sendemandsmøde m. m.

Under en paafølgende diskussion blev mange forskellige forhold taget til behandling og belyst fra forskellig side, saaledes at distriktets repræsentant blev vel informeret om afd.s meninger og synspunkter. En saadan udveksling af tanker om arbejdet inden for foreningen er meget værdifuld og af betydning som baggrund for distriktsrepræsentantens videre arbejde i hovedbestyrelsen, ligesom de forskellige afd.s-ledere høster udbytte ved at høre om andre afdelinger og deres problemer og ikke mindst maaden, hvorpaa de løses.

Mødet sluttede med et fornøjeligt kammeratligt samvær.

Marineforeningens Jubilarstævne

Det var en talrig skare af forventningsfulde jubilarer, der søndag den 30. august samledes ved værftsbroen, hvor Marineforeningens Københavns afdelings dygtige Musikkorps indledte festdagen med sit klingende spil. Hurtigt fandt de gamle gaster ind i rækkerne og blev mønstret af Marineforeningens nye formand, Kommandørkaptajn *K. Hertz*. Chefen for Flaadestation København, Kontreadmiral *H. J. Bahnsen* bød velkommen paa Holmen og takkede de gamle orlogsgaster for deres trofasthed mod deres gamle værn. De to ældste jubilarer begge over 90 aar, fra aargangene 1894, lagde krans ved mindestenen efter at en værnepligtig teolog forinden havde holdt en kort andagt.

Saa fulgte den obligate fotografering, hvis mangeartede forberedelser og fotografens evige kamp for at faa jubilarerne placeret rigtigt og ikke mindst med at faa livligheden dæmpet ned til et acceptabelt fotografismil altid er et oplivende moment.

Landssekretæren ledede rundmarchen paa Holmen og gav en kortere orientering undervejs og med musikken i spidsen svingede man ind i kasernegaarden, hvor nuværende orlogsgaster smilede til de gamle i rækkerne.

Derpaa blev der pebet til skafning, og der var god stemning ved bordene, hvor gæsterne var placeret rundt om i salen. Blandt disse maa nævnes Kommandør *E. Wolfhagen*, Orlogskaptajnerne *Bilde Jensen* og *P. Nielsen* og som sædvanlig var *Flottans Män* i Malmö ogsaa repræsenteret, i aar af Flagunderofficer *Brandell*.

Tiden svandt utrolig hurtigt under godt og hyggeligt samvær ved det gode maaltid. Snart maatte busserne entres paa Toldboden for gennem det smukke Nordsjælland at bringe jubilarerne op til den nye, moderne Eksercerskole i Avderød, smukt beliggende paa en halvø i den store Arresø med det mærkelige grønne vand.

Eksercerskolens velfærdsofficer, Orlogskaptajn *Berendsen* bød velkommen og gav en kort orientering om det store anlæg, hvorefter jubilarerne opdelt i hold fik skolens forskellige dele forevist. De moderne velindrettede kompagnibygninger vakte megen interesse, man beundrede den interessante modelkælder og det store velfærdsanlæg, hvortil er knyttet en nydelig lille kirkesal. HMS LAPPEDYKKEREN, patruljebaaden endog med NATO-skrognr. Ø01 opbygget af dele fra ophuggede skibe og beregnet til de værnepligtiges orientering om bord i et skib vakte munterhed, som den stod midt paa den grønne plæne med takkel og tov.

Skønt uvant med den moderne cafeteria-spiseform, saa klarede dog alle balancerings svære kunst med at styre bakkerne med den gode middagsmad hen til bordene, hvor der hurtigt opstod en hyggelig stemning. Marineforeningens formand takkede skolens chef, Kommandørkaptajn *Sølling* for den altid venlige modtagelse i Avderød; besøget her var jo nu baade en attraktion og en tradition, som man nødig ville undvære som et vigtigt led i festdagen.

Skolens chef gav i en svartale udtryk for sin forstaaelse af Marineforeningens arbejde med at samle de gamle orlogsgaster og tilsagde skolens fulde støtte hertil.

Det var en skare glade og muntre jubilarer, som derpaa pr. bus returnerede til hovedstaden, mange gamle kammerater var mødtes, og mange minder var opfrisket ved denne jubilæumsfest, som for de flestes vedkommende mere uofficielt blev afsluttet i Tivoli sammen med andre glade gamle orlogskammerater.

Nyt fra

DET MARITIME HJEMMEVÆRN

Ved den aarlige konkurrence mellem Sundflotillerne fra Sjövärnskåren og Marinehjemmeværnet — i aar for 10. gang — paa Marinehjemmeværnsskolen paa Slipshavn 18/10 havde Marineforeningens København afdeling i anledning af sit 50-aars jubilæum udsat et sølvbæger til bedste hold i skydning.

Hjemmeværnsflotille 320 Helsingør blev nr. 1 i holdkonkurrencen og hjemførte vandreprisen, Hjemmeværnsflotille 323, København S. (det er her, at landssekretæren er Flotillechef), hjemførte skydepræmien og iøvrigt nr. 3 i holdkonkurrencen. Det kan tilføjes, at ved den aarlige skydekonkurrence for Hjemmeværnet paa Amager samme dag blev denne flotille her nr. 2 i holdkonkurrencen og hjemførte 5 af 6 mulige førstepremier i enkeltkonkurrencer.

Husk, der er stadig plads for gamle orlogsgaster i Marinehjemmeværnet.

Ifølge Kundgørelse for Søværnet er Undersektionschef i Hjemmeværnet *Gerda Hertz* udnævnt til Sektionschef ved Marinehjemmeværnet (Kvindeligt Marinekorps) og tillagt grad som Orlogskaptajn i Hjemmeværnet — i hvilken anledning Marineforeningen gratulerer — Sektionschef *Gerda Hertz* er gift med Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn Kai Hertz.

Har du tænkt over — at der i

Marinehjemmeværnet

ogsaa er plads til *alle* gamle orlogsgaster —

De storkøbenhavnske afdelingers medlemstal 1.-10. 1964

Frederiksberg	78 mdl. (1963: 76)
Gentofte	182 mdl. (1963: 185)
Glostrup/Taastrup	137 mdl. (1963: 139)
Kgs. Lyngby	153 mdl. (1963: 147)
København	508 mdl. (1963: 547)

Søværnets juleskaale 1964

Atter i aar er der mulighed for Marineforeningens medlemmer til at erhverve sig *Søværnets juleskaale 1964*. Fra Kontakt- og Velfærdsofficeren ved Søværnet, OK *J. Bilde Jensen* er modtaget prospekt med tegning af juleskaalene, der i aar har fregatten NIELS IUDEL fra Helgolandsslaget 9/5 1864 som motiv.

Prospekterne er udsendt til alle Marineforeningens afdelinger, priserne er kr. 4,20 for fajance-, kr. 6,55 for porcelænskaalen, men det haster, send omgaaende bestilling ind, fristen slutter 15/11, men et par dages forsinkelse kan nok klares.

De smukke skaale er ved at blive et samlerobjekt, mange køber dem aar for aar, men da fabrikationen er afhængig af forudbestillingerne, saa maa der skrives snarest. Adressen er FOVA, St. Kongensgade 45, Kbhv. K.

Ref.

Min første konvojsejlad

En gammel skippers erindringer

Af B. M. JENSEN, tidl. formand for Marineforeningens Hjørring afd.

Som fører af S/S H. V. FISKER af København var jeg vel ankommet ved paasketid 1917 til Aarhus med en ladning majs fra Argentina. Efter en meget farefuld rejse gik vi efter udlosningen til København for det aarlige eftersyn.

Der fik jeg ordre til efter dokningen at gaa til engelsk havn og sejle for de allierede krigsmagter til krigens ophør.

Den uindskrænkede undervandsbaadskrig var traadt i kraft fra januar samme aar og skibe, som kom inden for de tyske undervandsbaades rækkevidde, blev sænket uden varsel — og førend besætningen fik lejlighed til at redde sig — ligegyldigt, om det var neutralt eller allierede.

Hver dag, mens vi opholdt os i København, kom der dystre budskaber fra søen om forlis og store mennesketab, men den danske sømand nægtede ikke at sejle, for han vidste, at det var nødvendigt, dersom krigen skulle vindes.

Ved ankomsten til Aarhus modtog min kone mig paa kajen og tog med skibet til København.

Et par dage efter ankomsten hertil maatte jeg ledsage hende hen paa fødeklinikken, da vi ventede vort første barn. Jeg havde opholdt mig to timer i venteværelset og havde fordrevet tiden med at ryge mig en stor cigar, da sygeplejersken endelig kom ud og ønskede mig til lykke med en stor, velskabt dreng.

Ti dage efter var vi sejlklar. Ordren lød paa Bergen, hvor jeg skulle melde mig paa det engelske konsulat for videre ordre.

Vi tog proviant og stores om bord og paamønstrede besætning, medens vi indtog bunkers.

Om morgenen, da vi var sejlklar, ledsagede jeg min kone til toget og tog afsked dér med hende og drengen.

Da toget dampede af sted til Frederikshavn, hvor vi boede dengang, var der en vis vemodig stemning paa begge sider.

Vi stod ud af havnen ved middagstid. Der var klar luft og en frisk brise fra vest og en førsteklases besætning om bord.

Der blev gjort søklar, vagten blev sat, og vi styrede øst-øst over til den svenske kyst, hvor vi fik lods om bord. Derefter blev kursen sat nordover med en fart af 9 knob, i neutralt farvand hele tiden.

Mine ordrer lød paa at holde mig inden for den svenske og norske neutralitetsgrænse paa rejsen til Bergen, da tyskerne opsnappede alle de neutralt skibe, de kunne, i internationalt farvand, og det eneste, de neutralt formaede her overfor var at protestere — og det hjalp saa lidt.

Da vi var tværs af Kullen, siger lods til mig: »Vi kan vel fortsætte tværs over bugten her, der er kun en sømil, hvor vi kommer i internationalt farvand; den anden damper, der følger med os, ser jeg vil gøre det samme.« Men jeg meddelte lods, at jeg ikke ønskede at løbe nogen unødigt risiko for at spare nogle faa minutter, hvorfor vi slog et slag ind i bugten, og samtidig saa vi en tysk jager, der fra vest med stor fart kom hen mod den anden damper, bordede den og tog den med sydover til tysk havn, og saa var dens rejse altsaa endt.

Vi fortsatte nordover om natten; da vi var tværs af Halmstad, saa vi en tysk jager komme ind imod os, og jeg bad lods om at styre ret mod land; han vidste, hvor nær kysten vi kunne komme. Jageren blev ved at forfølge os, indtil den saa søen brydes mod klipperne i land, da vendte

han om, og vi fortsatte kursen til den svensk-norske grænse, hvor vi kvitterede lods for at tage norsk lods om bord. Der var ingen lods at faa, hvorfor vi fortsatte rejsen til tværs af Langebjerg, fik den norske lods om bord og fortsatte derefter indsejls til Bergen uden at bemærke noget.

Førend vi afgik fra København, maatte vi male to store dannebrogflag paa hver side af skibet, og ordet »Danmark« med hvid maling mellem flagene. Et dannebrogflag i hver mastetop foruden det reglementerede flag paa flagspillet agter, for saa mente de derhjemme, at vi var godt garderet mod de tyske undervandsbaade, og at tyskerne respekterede neutraliteten; men vi vidste bedre. — I konvoj var vi lige saa fuldt udsat for angreb som alle andre skibe, og tabte vi konvojen, nøjedes tyskerne ikke med at sende os en torpedo, men brugte os ligefrem som skydeskive og sænkede os med granater, naar de kunne faa lejlighed dertil, og der var ingen fare for tyskerne, da de vidste, at vi var ubevæbnede. Derfor tog jeg saa megen graa maling om bord i København, nok til at male skibet i graat, baade inden- og udenbords.

Paa rejsen til Bergen blev hele skibet malet graat indenbords, og da vi kom til Bergen, blev det ligeledes malet graat udenbords, lige fra fløjknappen til vandlinien, saa vi saa ud som alle de andre skibe — en ubekendt mellem alle de andre ubekendte.

Da vi ankrede op paa Bergens red, gik jeg i land og op til det engelske konsulat og fik mine videre ordrer. Det var et forseglede brev, som først maatte aabnes, naar jeg kom om bord. Ordren lød paa at afgaa næste dags middag i konvoj sammen med 8 andre skibe, og mit skib skulle være nummer 3 i konvojen.

Vi stod ud fra Bergen til den fastsatte tid, baadene blev svinget ud og klar til hurtig affiring, og hver mand fik et redningsbælte udleveret.

Da vi kom til den norske 3-milegrænse, ventede to engelske jagere, som skulle ledsage os over Nordsøen. Ordren lød paa formation 3×3 og kurs mod Kirkwall, Orkney-øerne.

Vor position i konvojen blev sidste skib i første linie; ved siden af os gik en 8000 tons russisk damper og ved siden af ham igen en svensk damper ved navn MAGDA, der var lastet med træ og havde en høj dækslast.

Da det blev henimod aften samlede frivagten om bord i russeren sig midtskibs rundt om skorstenen nær redningsbaadene, og det samme gjorde mandskabet om bord i mit skib.

Himlen var klar, uden en eneste sky, og søen rolig. Vi sejlede med en fart paa 9 knob vestover, og jagerne patruljerede paa hver sin side af konvojen. Alt var saa roligt og fredfyldt — et rigtigt vejr for en landkrabbe at være til søs i.

Men med eet blev roen afbrudt. Russeren fik en torpedo, og der høstes en øredøvende eksplosion. Vi blev løftet halvvejs op af vandet, en vandsøjle dækkede og skjulte fuldstændigt russeren for os.

Kulstykker, luger og andet gods fra det torpederede skib regnede ned over os, da afstanden mellem skibene ikke var større, end at vi kunne tale sammen gennem raaberen. Da det klarede op, og søen blev rolig, saa vi kun skorstenen af skibet, før det forsvandt i dybet, og tilbage var der kun to baade med mandskabet i. (Fortsættes.)

Noter fra tiden før og efter 1864

Som kuriosum anføres, at i passeligt vejr fungerer den britiske signaltjeneste i 1808 saa godt, at en ordre signaleredes fra skib til skib hele Sjælland rundt paa nøjagtig 10 timer.

9. marts 1847 har Collegiet tilladt, at udgiften for Blik-Smørdaaser og Hattebaand til Besætningen ombord i de kgl. Skibe for Fremtiden maa gøres for kgl. Regning istedet for som hidtil af Mandskabet, saaledes at Skibscheferne foranstalte Anskaffelsen af Baandene, hvorimod Smørdaasernerne udleveres fra Hovedmagasinet, hvor de igen efter endt Togt afleveres.

Den danske Flaades styrke var i 1864:

- 4 panserskibe
- 1 skruelinieskib
- 4 skruefregatter
- 3 skruekorvetter
- 2 skrueskonnerter
- 7 skruekanonbaade
- 7 hjuldampskibe
- 1 sejllineskib
- 1 sejlfregat
- 2 sejlkorvetter
- 1 sejlbriq
- 11 bombekanonchaloupper*)
- 17 bombekanonjoller*)

samt forskellige laante og lejede dampskibe til flaadens brug og til transportvæsenet.

Gennem orlogsflaadens historie hører man gang paa gang om skibspræsterne, derfor er det bemærkelsesværdigt, at man i beretningerne fra krigen 1864 slet ikke hører om orlogspræster; det har formodentlig kun været noget, man den gang brugte paa udenlandstogter. Hæren havde derimod i krigen 1864 flere feltpræster, ja, baade feltprovst og feltdegn. Den senere biskop *Peter Rørdam*, der var feltpræst i denne krig fortæller i sin »Levnedsbog III« om, hvorledes: »...vi tog ud til ROLF KRAKE, som laae mellem Fænø og Hindsgavl. Rothe og de øvrige officerer blev meget glade. ESBERN SNAREs Folk og Folkene fra Kanonbaaden HAUCH kom ogsaa og Kl. 8 Aften holdt vi en yndig Gudstjeneste...«

Senere hedder det:

»...kom vi til Fænø Sund (24/7 1864) til ROLF KRAKE og mens vi stod paa Landet, var det fornøjeligt at see alle Jollerne fra Kanonbaadene, ile hen over det skønne Sund til Gudstjeneste i Panserbatteriet, og alle Søofficererne er stadig til Stede, naar der holdes Gudstjeneste...«

Om mørkelægning: I generalrapporten fra 1880 for panserskibet HELGOLAND bestemmes, at der inden skibets næste togt ved anbringelse af tynde træskodder eller lignende midler inden for hvert vindue eller køje i siderne af dækshusene vil være at træffe betryggende foranstaltninger til at forhindre ethvert lys i at kunne ses udenbords fra.

*) Rofartøjer og det var sidste gang, at den slags fartøjer brugtes i den danske orlogsflaade.

Fra Hav og Havn

Nationalmuseets konservator, billedhuggeren Vitus Nielsen, er gaaet i gang med at restaurere Røms sjældne kommandørsten, gravstene for skibskaptajner fra øens storhedstid for et par hundrede aar siden.

Mange af de særprægede gravsten er haardt medtaget, men 35 vil blive restaureret. De vil efter endt behandling blive sat op med bronzeankre paa kirkegaardsmuren. Hver af stenene fortæller om den paagældende kaptajns levnedsløb og familiære forhold, og flere af dem er af stor værdi.

Skibsførerbladet, aug. 64.

Stævnen af det tidligere tankskib ESSO KØBENHAVN er paa Aarhus Flydedok og Maskinkompagnis værft blevet til kabellæggeren HENRY P. LADING. Ejeren, Nordisk Kabel- og Traadfabrikker, har efter værftsbehandlingen forsynet baaden med kabeludlægningsudstyr.

Kabellæggeren har faaet nyt dæk, master og løbebro, kamre til 12 mand med tilhørende servicerum og fundamenter til en kabeltromle med 800 tons søkabel, men den har intet fremdrivningsmaskineri.

HENRY P. LADING er med en dybgang paa kun godt 2 meter og sin store kabelkapacitet velegnet til at tage elværkernes søkabler og lægge dem helt tæt op til landingspunkterne.

Kong *Konstantin XIII* af Grækenland har givet tilladelse til, at det græske rederi Greek Lines kommende flagskib faar navnet QUEEN ANNA MARIA. Skibet vil blive navngivet i marts næste aar i overværelse af Kong Konstantin og den kongelige græske familie.

Greek Lines nye flagskib er oprindeligt det canadiske EMPRESS OF BRITAIN, der er bygget paa S. B. & E. Fairfields værft i Glasgow, og som hidtil har været ejet af Canadian Steamship Ltd.

EMPRESS OF BRITAIN, der er paa 25.500 brutto-registertons, har sejlet paa Atlantruten. Det er for tiden under ombygning paa tankskibsmilliardæren *Etavros Spiros Niarchos'* skibsværft i Piræus.

For 95 aar siden — i 1869 — blev Suezkanalen indviet i overværelse af den franske Kejserinde *Eugenie*. Ved denne lejlighed var Danmark repræsenteret ved fregatten SJÆLLAND — men baade den og de øvrige landes fregatter stak for dybt, kun den norske korvet NORDSTJERNEN kunne flyde i den nye kanal og ledsage Kehdivens yacht med Kejserinden om bord paa indvielsesturen til Ismail.

Gamle beretninger vil vide, at et af fregatten JYLLANDS to store ankre ligger paa bunden af Kattegat mellem Juelsminde og øen Endelave. Det andet anker staar som bekendt i Juelsminde og udgør byens vartegn. Det fortælles, at begge JYLLANDS ankre gik tabt i en af de haarde vintre omkring 1920, da fregatten fik sin forstøjning skaaret over af isen og drev til havs. Det ene anker, der vejer over 5.000 pund, haledes op af en fisker, hvorimod man aldrig fik fat i det andet. Men det vil man prøve paa nu ved frømandshjælp.

Paa grund af svagelighed har Marineforeningens tidligere næstformand, Kammerherre, Kommandør *Sv. Greve*, nedlagt sit hverv som formand for *Sømandsforeningen af 1856* og som saadan efterfulgt af Hs. Ekscellence, Viceadmiral, dr. phil. h. c. *A. H. Vedel*. Da viceadmiralen i forvejen som gl. GEORG STAGE-dreng er formand for *Stiftelsen*

Georg Stages Minde er der derved sket en sammenslutning mellem disse to gamle, betydningsfulde maritime institutioner, som samtidig faar fælles kontorhold.

Bestyrelsen for museet »Skagens fortidsminder« vil gøre et nyt forsøg paa at faa den store samling gallionsfigurer, som tidligere har hørt hjemme i Skagen, men som for mange aar siden blev solgt til Sverige, leveret tilbage. De værdifulde og meget særprægede figurer er stuvet af vejen i et pakhuis i Gøteborg. (Berl. Tid., juli 64).

Alle signalflagene var hejst paa S/S SKJELSKØR for at markere en festlig begivenhed, da direktør Hans Øhrstrøm, Tuborg, havde anmeldt sit besøg om bord og ved denne lejlighed paa Tuborgfondets vegne overrakte formanden for Foreningen til Gamle Skibes Bevarelse, sekretær, cand. jur. M. H. Spies, en check paa 15.000 kr., som et højst kærkomment tilskud til dækning af udgifterne ved istandsættelsen af den gamle, kulfyrede damper, der er indsat paa »veteranskibsruten« Saksøbing-Bandholm i tilslutning til veteranjernbanen Maribo-Bandholm.

Sære, gamle England

Til benefice for dem, der i disse dage kunne tænke sig at høre om militær udfoldelse af mere kurios end livsfarlig art, skal her noteres, at det efter 300 aars uvished er lykkedes briterne at skaffe sig klarhed omkring problemet: Er *The Royal Marines* soldater eller søfolk?

Korpset formeredes langt tilbage i Charles II's tid som »*Duke of York and Albany's Regiment of Foot*«. Deres opgave har siden været identiske med soldaterne, deres kaserering var imidlertid stedse af maritim karakter. Under sidste verdenskrig vandt de ry som uforfærdede kommandosoldater under amfibie-operationerne, men til trods herfor var de indtil forleden udsat for en uhyrlig diskriminering i forholdet til *The Royal Navy's* folk. I modsætning til disse var det nemlig ikke tilladt *The Royal Marines* at drikke Dronningens skaal siddende. De skulle foretage denne ceremonielle loyalitetshandling staaende, saaledes som reglementet var og er for landkrabber.

Royal Marines er nemlig et regiment i den britiske hær, der er afgivet til tjeneste i Orlogsflaaden. Modsat kaldes flaadens for *Royal Navy* — *Marinere* eller marinesoldater er altsaa noget helt andet end *Orlogsgaster*.

Nu har det imidlertid behaget Hendes Britanniske Majestæt, dronning *Elizabeth*, at resolve, at »*the loyal toast*« (skaalen for dronningen) fremtidig drikkes *siddende* i alle *Royal Marines'* officersmesser og underofficersmesser, hvadenten disse befinder sig til lands eller vands.

Denne siddende skaal har været flaadens privilegium — en praktisk foranstaltning fra en tid, hvor kahytter var svært lavloftede, muligvis ogsaa praktisk under stor søgang, ifald det flydende skulle faa den tilsigtede retning. Igennem 300 aar har *The Royal Marines* haft deres mindreværds kompleks i forholdet til flaadens folk; krumbøjede og svajende i den haarde søgang har de maattet søge at hælde kongers, respektive dronningers, bægre i sig paa hæderligste vis, men nu er flaadens særlige ære endelig ogsaa deres.

Lad os for en stund glemme den 7. amerikanske flaaede og sætte os ned og udbringe en skaal for »kære, gamle England« — sære gamle England ...!

Allieredes danske Vaabenfæller.

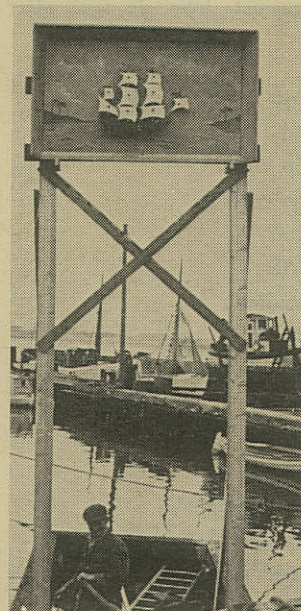
Forenings- Meddelelser

Hjørring afd. paraderede paa kirkepladsen, da kongefamilien 5/7 aflagde besøg i Hjørring.

Aarhus afd. afholdt 8/8 møde med foredrag af forfatteren Knud D. Jensen: »Fra lille damper til stort sejlskib«.

Holbæk afd. afholdt 15/8 en vellykket fregatskydning med mange gedigne sølvgevinster. Skydningen var henlagt til eftermiddagen, saaledes at man kunne samles til middag med damerne og efter præmieuddelingen var der dans.

Man benyttede sig ved denne fregatskydning ligesom Søværnets skibe ved større skydninger af en flydende skive. Skiven var rigget op paa et stillads i en lille pram, der blev slæbt ud paa fjorden ud for »Strandparken«, hvorfra skydningen fandt sted. Et fikst og morsomt arrangement.

Marineforeningens Skyttelav, København, holdt fregatskydning og keglespil paa Frederiksberg 26/8.

Københavns afd. mødtes 3/9 til en beskeden 50-aars jubilæumsmiddag i Marinestuen i Kongens Have. Holmens provst Harald Sandbæk talte for damerne, *Marineforeningens* formand, KK Hertz hyldede den jubilerende afdeling, SL Frydendahl Petersen fortalte om oplevelser i Søværnet og Knud Høgh causerede og sang viser — saa det blev en virkelig god aften.

Taastrup/Glostrup afd. littede 3/9 anker og stod ret syd-paa til Antarktis med hvalfangeren *Marius Petersen* paa broen, en god aften med alt om hvalfangerfærd, der var værd at vide. I tilgift en film om karaveller.

Marineforeningerne i Fyns Stift afholdt sammen med Forsvarsbrødrene og Soldaterforeningerne en samlet skyttestedag 6/9. Foruden selve skydningen var der opvisning af Fynske Livregiment, hunde- og selvforsvarsopvisning af Hjemmeværnsregion IV; baade Fynske Livregiments og Hjemmeværnsregion IV's musikkorps medvirkede, saa det blev en baade morsom og interessant dag.

**Marineforeningens mange
medlemmer
kendes paa naalen med**

*Faas paa hovedkontoret
eller gennem afdelingen.*

Næstved afd. dyrkede ogsaa fregatskydning 6/9 med god tilslutning, *Frede Larsen* blev fregatkaptajn for 2. gang.

Kongens Lyngby afd. drog 17/9 til søs med DAN VIKING; der var god proviant om bord og drikkevarerne var til de kendte »Øresundspriser« — det kunne ikke andet end blive en god tur.

Odense afd. afholdt familiesammenkomst paa Stige kro 19/9 — fællesspisning og »dans paa dækket«.

Frederiksberg afd. styrkede sig med morgenkaffe i Marine-stuen inden man 20/9 pr. bus drog til Søværnets Eksercerskole i Avderød, som blev grundigt beset og derpaa blev frokosten spist i lejren. Det var en smuk og meget interessant tur.

Sønderborg afd. har til ny formand i stedet for Bochart valgt tandtekniker *Schmidt*.

Aalborg afd. indledede vintersæsonen med en hyggelig ulkeaften 29/9 som altid med kogt torsk med tilbehør. Ved denne lejlighed fandt overrækkelsen af »Admiral Carstensens mindebæger« for god geværskydning i forbindelse med eksemplarisk opførsel i tjenestetiden sted. Ved ulkeaftenen er det her altid aarets fregatkaptajn, der har kommandoen, i aar blev *Sigurd Hyltoft* fregatkaptajn ved den vellykkede fregatskydning 23/8.

Hjemsendt vpl. maskinmester *Ejvind Mortensen* blev den glade modtager af »Admiral Carstensens Mindebæger«.

Roskilde afd. samledes 3/10 til kegleturnering, der blev spillet om baade damernes, Kegleklubbens og Marineforeningens pokaler og de blev uddelt ved et paafølgende smørrebrødsbord.

Nykøbing Sj. afholdt sin traditionelle fugleskydning, den er meget berømt og fortaber sig langt tilbage i afd.s historie. Barber *Verner Jensen* afløste *Helmar Fryckmann* som fuglekonge. Afslutningen fandt sted i Marine-stuen paa Hotel du Vest, og det var ikke den mindst morsomme del af festen.

Gentofte afd. indledte sæsonen 7/10 med en pakkefest efter først at have styrket sig ved forloren Skjoldpadde og ost i snitter. Af pakkefestens overskud blev de første kr. 250,— som sædvanligt reserveret til iklædning af en GEORG STAGE-dreng.

Kolding afd. drog 10/10 paa pilketur med M/Y AASE. Turen sluttede med torskespisning i Marine-stuen — baade for fiskerne og de mere landbetonede.

Hornbæk afd. afholdt sin aarlige fregatskydning i Horneby, hvortil man marcherede med Helsingørs Hjemmeværns-musikkorps i spidsen for 25 deltagere.

Efter formandens velkomst begyndte skydningen — kun afbrudt af en frokostpause — og først kl. 17 kunne aarets fregatkaptajn proklameres. Det blev købmand *Kai Hvidtved* gennem *Frede Jessens* skud, det var 5. aar i træk, at Jessen skød ned for fregatkaptajnen. 1. præmie i 3-skudskydning gik til installatør *Carl Hansen* med 90 p. — det var en virkelig god dag for de 44 skytter.

Randers afd. var samlet til torskespisning 3/10 med paafølgende kammeratligt samvær.

Randers afd. afholdt 5/10 pokalskydning mod Aarhus afd. — men hvem vandt?

Københavns afd. afholdt foredragsaften 8/10, hvor stabslæge *Helge Tramsen* fortalte om sit togt med hospitalsskibet JUTLANDIA og viste nogle meget smukke billeder fra Korea og Japan. Det var et meget belærende og tankevækkende foredrag.

Næstved afd. var 11/10 indbudt af Gardehusarforeningen

til at deltage i en Warnemündetur — det var mere sejlturen, der lokkede, for der var kun 35 minutters ophold i Warnemünde, men der var taage (tobaks-) paa turen.

Silkeborg afd. samledes 13/10 for at se film og lysbilleder fra Samsøturen — i tilgift kom der en film fra Rom.

Odense afd. klemte 13/10 paa de gule ærter — ja, saa var der ogsaa pandekager — og de var lige saa gode.

Holbæk afd. kastede sig 15/10 over Strandparkens meget fine klipfisk — de faa, der ikke kunne klare den slags fladfisk gik dog ikke sultne fra bordet.

Kongens Lyngby afd. holdt kammeratskabsaften 15/10, hvor en af kammeraterne *Rudolf Serritslev* viste farvefilm og fortalte om sine rejser over det meste af kloden.

Distrikt I, Storkøbenhavn afholdt møde 15/10 i Marine-stuen i Kongens Have. Der var mødt repræsentanter fra alle distriktets afdelinger med undtagelse af Kongens Lyngby. Forskellige distriktsproblemer, spec. samarbejdet inden for distriktet blev drøftet.

Glostrup/Taastrup afd. mødte 19/10 i det nye restaurationslokale »Spinderokken« til 19-aars fødselsdagsfest, god stemning, hygge og dans.

Frederiksberg afd. samledes 30/10 til torskegilde i forbindelse med pakkefest, hvis evt. overskud tilflød afd.s jubilæumsfond.

Randers afd. afholdt 31/10 en festlig vildtskydning med gule ærter, skydning, keglespil og amerikansk lotteri.

Marineforeningens Skyttelav, København, fejrede sin fødselsdagsfest 31/10 paa en bondegaard »Ørnebjerggaard« i Ølstykke, et fint arrangeret besøg med god beværtning og høj stemning.

Roskilde afd. afholdt 5/11 et stort gevinst- og andespil.

Samsø afd. har valgt skipper *Willy Kjerulff*, Kolby Kaas, til formand.

Aalborg afd. gik ogsaa til andespil med mange flotte gevinster 5/11.

Glostrup/Taastrup afd. afholdt medlemsmøde i »Kahytten« torsdag den 5/11. Kommunelærer *Tofte* fortalte om vikingerne med særlig vægt paa de nylig optagne vikingeskibe i Roskilde fjord.

Københavns afd. samledes til stort og udbytterigt andespil, som af pladshensyn foregik i restaurant »Karnappen«.

Frederiksberg afd. samledes til hyggelig fællesspisning Mortensaften, 10/11 i »Cafe du Prop«.

Marineforeningen gratulerer

- 15/7 *G. Dalsholt*, Horsens afd., 70 aar.
1/9 Marineforeningens æresmedlem og tillige æresmedlem af Gentofte afd., Viceadmiral, dr. phil. h. c. *A. H. Vedel*, 70 aar.
13/9 *Laurits Mathiesen*, Kbhvs. afd., 80 aar.
14/9 Mekaniker *H. Mollerup*, Kbhvs. afd., 60 aar.
20/9 Skibsfører *Marius Jensen*, Thurø, Svendborg afd., 70 aar.
7/10 *A. Frost*, Glostrup-Taastrup afd., 70 aar.
8/10 *Jens Larsen Jensen*, Brederød, Frederiksværk afd., 80 aar.
10/10 Lodsformand *H. C. Houmann*, Kbhv., Hals afd., 75 aar.
10/10 *Frithiof Stecher*, Silkeborg afd., 60 aar.

- 16/10 Fiskeskipper *Johannes Thomsen*, Hals, 60 aar.
 22/10 Lodsformand *Willemoes Nielsen*, formand for Hals afd., 65 aar.
 5/11 Lokomotivfører *O. R. Wedam*, tidl. formand for Helsingør afd., 70 aar.
 10/11 Kørelærer *Ingolf Nielsen*, bestyrelsesmedlem i Frederiksberg afd., 60 aar.
 11/11 *Villy A. R. Glesner*, Virum, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
 15/11 *Harry Sørensen*, næstformand i Hals afd., 50 aar.
 21/11 Vognmand *Svend Simonsen*, Hals afd., 50 aar.
 22/11 Grosserer *Axel Abildgaard*, Aarhus afd., 70 aar.
 25/11 *Anders Østerballe*, Kristrup, Randers afd., 60 aar.
 26/11 *Holger Mollerup*, Kbhv.s afd., 65 aar.
 26/11 *Hans Hansen*, Kbhv.s afd., 75 aar.
 27/11 *Stefan Nielsen*, Kbhv.s afd., 50 aar.
 29/11 *Jens Peder Hansen*, Frederiksværk afd., 75 aar.
 29/11 Lods *A. Heinsvig*, Hals afd., 50 aar.
 4/12 *E. Hede-Nielsen*, Horsens afd., 60 aar.
 7/12 Tjener *Gunnar Madsen*, Svendborg afd., 50 aar.
 11/12 *A. H. Walter*, Horsens afd., 70 aar.
 12/12 Repræsentant *Carl Maree Mortensen*, Aarhus afd., 60 aar.
 13/12 Amtsvejmand *Johs. Brandt*, Glostrup/Taastrup afd., 60 aar.
 21/12 *S. Knudsen*, Horsens afd., 70 aar.
 22/12 Grosserer *Vigo Skovgaard*, Holbæk afd., 70 aar.
 1965
 6/1 Pensionist *Hugo Rørbye*, Frederiksberg afd., 80 aar.
 30/1 Tjener *E. R. Riisgaard*, Glostrup/Taastrup afd., 65 aar.
 4/2 Grosserer *J. N. Zachø Jørgensen*, Silkeborg afd., 60 aar.
 10/2 Marineforeningens næstformand, Inspektør *O. H. Mægaard*, æresmedlem af Silkeborg afd., Hørsholm afd., 65 aar.

2 af Svendborg afd.s gamle skippere er afgaaet ved døden, Skibsfører *P. J. Dam* den 8/2 1964 og Skibsfører *Rudolf Rasmussen*, Thurø, den 5/7 1964.

Helsingør afd.s medlem *Gertanus Nielsen* døde 27/6 og 15/7 blev *Bent Knuth* dræbt.

Randers afd. har ved Maskinfabrikant *A. Mollerup Langs* død den 16/7 mistet et meget interesseret og trofast medlem.

Esbjerg afd.s medlem og gode støtte Borgmester *Laurits Høyer-Nielsen* afgik ved døden 23/6 efter længere tids sygdom.

Frederiksværk afd. har mistet en god kammerat ved *Svend Tage Niensens* død.

Aarhus afd.s gamle medlem, Grosserer *Ansgar Clemmensen*, døde i juli maaned 72 aar gammel.

Grenaa afd.s medlem, Lods *Chr. Juul*, der gennem mange aar havde været en ledende mand i afd., afgik ved døden 25/8.

Københavns afd.s medlem, Skibsfører *N. P. Winding*, gennem mange aar et trofast og interesseret medlem, er afgaaet ved døden 13/10.

Thisted afd. har ved skibsfører *P. Brandts* død mistet en god gammel kammerat.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Bog anmeldelser

Ifølge sagens natur er »Jul paa Havet«, VIKINGENS aarlige smukke julehæfte en af de første julebebudere, det maa jo komme i god tid, thi mange danske sømænd verden over, venter spændt paa dette illustrerede julehæfte med de mange smukke illustrationer, og saa er det skibsbilleder der bringes, og det kan de li'. — Smukke farver, lødigt stof præger som altid VIKINGENS julehæfte nr. 30 — det er en kærkommen gave til søens folk, men ogsaa alle andre søinteresserede vil glæde sig over hæftet.

Kaptajn *Røders* 2-bindsværk »Danmarks Skibsfarts Renaissance« rummer mange morsomme facts i sin grundgaende og omfattende gennemgang af det sidste aarhundredes søfartsspørgsmaal. Vidste De f. eks., at ØKs S/S TRANSVAAL med den endnu levende kaptajn *Einar Kall* som fører var det første danske skib, der gik gennem Panamakanalen, der i aar fejrede 50 aars jubilæum?

Vidste De, at Verdis opera AIDA var bestilt af Khediven af Ægypten til iestlighederne i anledning af Suezkanalens indvielse for 95 aar siden? I 1964 fyldte Danmarks Rederiforening 80 aar, Foreningen til Søfartens fremme 120 aar, Danmarks Skibsførerforening 90 aar og Københavns Skipperforening — direkte efterkommer af det gamle »Københavns Skipperlav« 330 aar samt Københavns Frihavn 70 aar.

Det er kun smaaapluk blandt de mange oplysninger om dansk Søfart kaptajn *Røders* bøger bringer; de kan faas gennem Søfartens Organisationer til favorpris kr. 65,- indb., kr. 43,- heft. — 784 tekstsider med 454 illustrationer.

Som Marinehistorisk Selskabs Skrift nr. 8 udkommer primo december: »Larsen fra 64 — En fyrskippers sølsomme oplevelser til vands og til lands —«. Marineforeningens landssekretær fortæller her om kaptajn *Peter Johan Larssens* ejendommelige og spændende liv: Sømand, Købmand, Lodsoldermand, Maanedslieutenant, Kanonbaadschef, Sejlskibsstyrmænd, Fyrskibsfører, frivillig artillerist paa Dybbøl 1864, Sprængningseksperter i Alssund, selvbestalt spion i det besatte Jylland, Baadfører i det Aarøeske Strefjkorps, Stifter af den senere kgl. dansk Yachtklub, baadkonstruktør, rednings- og fiskeriinteresseret, husflidspioner og turistsagsforkæmper — det er kun antydninger fra *Larsens* begivenhedsrige liv. Det illustrerede skrift paa 128 sider kan faas paa Marineforeningens hovedkontor, pris kr. 18,-.

Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg, Aarbog 1964.

Som altid en bog fuld af interessant og lødigt stof, der spænder fra Søfolkenes læsebehov, erindringer om ældre tiders sejlads, Elb-lodseriet under dansk styre, Shantysang og meget andet, som er med til at give et billede af søens folk, deres arbejdsforhold, deres livsvaner og interesser — alt smukt og interessant illustreret med tegninger og fotos.

Samtidig har aarbogen faaet en heldig redaktionel omkalfatring. En faglig perle, som vil glæde enhver, der har interesse for søfart med hvad dertil hører, og et saadant klenodie kan faas for kun kr. 20,- (endda gratis til Medlemmer af selskabet »Handels- og Søfartsmuseets Venner«.)

Alan Easton »50 Grader Nord« Aschehoug Dansk Forlag.

En spændende titel og ogsaa en god bog paa originalsproget, men oversætterens totale mangel paa forstaaelse af maritime forhold, og maritimt sprogbrug har givet den danske udgave med sin taarnhøje dækslast af misforstaaelser og oversættelsesfejl en saadan slagside, at skuden er ved at gaa rundt — synd for en spændende bog.

H. de L.

Dato _____

Marineforeningens

Bestillingsseddel
paa Marineforeningens glas

glas

Kgl. Hofleverandør
Oluf Brønnum & Co.
Holbergsgade 8, København K.
(telefon Minerva 8750)

bedes pr. efterkrav sende _____ stk.

Marineforeningsglas a kr. 7,75

i æske med _____ stk.

(æskerne kan rumme fra 1 til 12 glas)

Navn: _____

Adresse: _____

(Skriv tydeligt - helst blokbogstaver)

(Model 1964)

Den 1/10 blev Søværnets kaproningskonkurrence afviklet ved Langelinie, tilslutningen var lille, kun 2 hold til hver af konkurrencerne. I roning med travaille blev Stevnstort nr. 1 og hjembragte Søværnskommandoens Vandrepræmie som ejendom samt den evigt vandrende »Tordenskioldspokal« udsat af Marineforeningens Gentofte afd.

Ved Søværnets atletikkonkurrencer 1964 havde Marineforeningen udsat en præmieserie i 1500 m løb. 1. præmie blev vundet af søkadet E. Rode, nr. 2 blev konstabel K. Graae med korporalselev T. Dybbro paa trediepladsen.

I Marineforeningens rækker
mødes alle unge og gamle orlogsgæster

*fra alle ældre og nye maritime
tjenestesteder.*

Henvendelse: den lokale Marineforeningsafdeling
(der er 100 ialt) eller Hovedkontoret, Havnegade 55,
København K., tlf. PA 2886.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
Tegigaardshaven . Tlf. 1986
Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskioldsgade 3 — Aarhus
Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

*Kraner — gravemaskiner og
transportanlæg*

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI

Tlf. 3 40 00

— han regnede med et
kæmpe-julesalg af
Marineforeningens
nye smukke glas

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagenenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
*ESBJERG***»Hotel Spangsbjerg«**Mødested for marineforenings
medlemmer

ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA $\frac{1}{s}$**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER - OLIE TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aaens Vaadbinderi

Hirtshals - Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen*Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod*

Betjening dag og nat - Tlf. Hirtshals 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.
Kongelig hofleverandør**RANDERS**

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Tlf. 41345

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion***v/ Albert Steen - Telf. 57***VEJLE** $\frac{A}{s}$ Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af *G. Honnens de Lichtenberg*.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., ekspeditionstid
daglig kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.
Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

